

Andrzej Czapski

Prezydent Miasta Biała Podlaska

Wpływ Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II na rozwój miasta Biała Podlaska

Streszczenie

Wystąpienie wskazuje na sukces Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej w ogólnopolskim rankingu uczelni, w którym bialska uczelnia zajęła zaszczytne trzecie miejsce wśród PWSZ. Rozwój uczelni w Białej Podlaskiej, jako ośrodka innowacyjności i wiedzy stwarza szanse dla rozwoju miasta i regionu. Rola uczelni w podnoszeniu konkurencyjności miasta Biała Podlaska ujawnia się w czterech płaszczyznach jako: jednostki ekonomicznej, producenta wiedzy, instytucji kształcącej kapitał ludzki i organizacji pełniącej rolę „aktora lokalnego”.

Słowa kluczowe: PSW w Białej Podlaskiej, uczelnia jako instytucja miastotwórcza, uczelnia a rozwój regionu

Wstęp

Pragnę podziękować za zaproszenie na konferencję „Państwowe Wyższe Szkoły zawodowe w Polsce: Dokonania, Stan obecny, Perspektywy”. Cieszymy się, że konferencja ta została zorganizowana w Białej Podlaskiej, gdzie od 13 lat funkcjonuje Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II.

W rankingu państwowych wyższych szkół zawodowych przygotowanym przez miesięcznik edukacyjny *Perspektywy* i dziennik *Rzeczpospolita* PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej w bieżącym roku zajęła 3 miejsce na 29 ocenianych szkół. (Ranking uczelni akademickich został oparty na 33 szczegółowych kryteriach, tworzących sześć grup kryteriów: prestiż, potencjał naukowy, efektywność naukowa, innowacyjność, warunki studiowania oraz umiędzynarodowienie).

Do sukcesu PSW na pewno przyczyniły się niedawne inwestycje rozwojowe. Mam na myśli przede wszystkim budowę *Centrum Badań nad Innowacjami* w zakresie zdrowia, technologii informatycznych oraz źródeł energii odnawialnej oraz Domu Akademickiego.

Biała Podlaska poszukuje skutecznych mechanizmów wspierających rozwój lokalnej gospodarki w kierunku gospodarki opartej na wiedzy. Ważnym instrumentem na tej drodze jest zapewnienie współpracy pomiędzy samorządem, biznesem oraz nauką. Szczególnie wykorzystanie potencjału bialskich szkół wyższych - PSW i AWF, uważam za duże wyzwanie dla miasta.

Obecnie, w zglobalizowanej gospodarce, za lokomotywy rozwoju gospodarczego uważane są metropolie. Wielkie miasta z rozwiniętymi ośrodkami naukowymi i akademickimi, siedziby instytucji finansowych i wyspecjalizowanych usług stwarzają szczególnie korzystne warunki dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, będącej gwarantem ich sukcesu gospodarczego.

Negatywnym zjawiskiem towarzyszącym globalizacji jest znaczne osłabienie związków gospodarczych metropolii z jej zapleczem regionalnym. Są one zastępowane relacjami z innymi wielkimi miastami w skali kontynentalnej lub światowej. Rola regionu, w tym sieci mniejszych miast, sprowadzona zostaje do funkcji mieszkaniowej i rekreacyjnej.

Miasta średniej wielkości takie jak Biała Podlaska nie chcą godzić się z degradacją ich roli gospodarczej. Mamy swoje aspiracje i szukamy dróg nawiązania konkurencji z wielkimi miastami w walce o mieszkańców, utrzymanie i rozwój istniejących oraz pozyskanie nowych przedsiębiorstw. W zmianach zachodzących w gospodarce światowej dostrzegam również szanse rozwoju Białej Podlaskiej, która może zaoferować szczególnie korzystne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej, polegające na kombinacji trzech czynników:

- a. dobrego skomunikowania,
- b. oferty atrakcyjnych warunków życia i pracy oraz kreowania centrum innowacyjności.

Zdolność miast do konkutowania na rynkach jest uzależniona od zdolności do wykorzystania ich specyficznych potencjałów. Obecnie to wiedza staje się zasobem, który skutecznie wykorzystywany może prowadzić do uzyskania przewagi konkurencyjnej. Badania pokazują, że optymalną nową wartość dodaną uzyskuje się wtedy, gdy wiedzy towarzyszy stale innowacja.

Wśród najważniejszych czynników rozwoju, jakimi są m.in. przedsiębiorczość indywidualna, innowacyjność przedsiębiorstw, wykształcenie obywateli, badania naukowe oraz transfer wiedzy i technologii, aż cztery zależą w sposób zasadniczy od jakości szkół wyższych i instytucji badawczych znajdujących się na danym terenie lub pracujących na rzecz miasta i regionu. Zatem aby aktywnie „zaistnieć” w nowej rzeczywistości, Biała Podlaska musi stać się miastem uczącym się, które funkcjonuje jako magazyn wiedzy i pomysłów, które jest źródłem innowacji i motorem wzrostu gospodarczego.

Gospodarka oparta na wiedzy to określenie dotyczące współczesnej gospodarki, w której wiedza rozumiana jest jako zdolność do działania i odgrywa decydującą rolę w stymulowaniu rozwoju gospodarczego i społecznego każdego regionu. Przy czym jej główną siłą napędową są innowacje. W związku z tym wraz z rozwojem gospodarki sposób oddziaływania szkół wyższych na otoczenie również ulega zmianom. Obecnie rolę uczelni wyższej można rozpatrywać na czterech płaszczyznach, jako:

- a. jednostki ekonomicznej,
- b. producenta wiedzy,
- c. instytucji kształcącej kapitał ludzki,
- d. instytucji będącej tzw. „aktorem lokalnym”.

PSW jako jednostka ekonomiczna staje się pracodawcą, podmiotem „kupującym” produkty i usługi od lokalnych firm, a jednocześnie jest instytucją „przyciągającą” studentów, w tym znaczną ich liczbę zza wschodniej granicy kraju. Warto zaznaczyć, że uczelnia daje szansę nauki dużej liczbie młodzieży z naszego regionu, której po prostu nie stać na wyjazd i studiowanie na uczelniach w Warszawie czy innym dużym mieście.

PSW jest także znaczącą jednostką ekonomiczną w regionie z uwagi na jej działalność inwestycyjną polegającą na budowie i modernizacji budynków dydaktycznych, niedawno oddanego do użytku domu akademickiego i laboratoriów oraz innych obiektów wraz z niezbędną infrastrukturą i wyposażeniem. Rozwijając się uczelnia staje się jednym z ważniejszych pracodawców w mieście. Oprócz pracowników naukowo-dydaktycznych szkoła zatrudnia osoby pełniące funkcje administracyjne i pomocnicze. Przekłada się to bezpośrednio na poprawę sytuacji zatrudnienia, zwiększenie konsumpcji oraz ożywienie lokalnego rynku usług, a to z kolei, w wyniku efektów mnożnikowych, powoduje wzrost dochodów i lokalnego PKB.

Uczelnie są także producentami wiedzy. Tworzenie nowej wiedzy jest najbardziej tradycyjnym rodzajem korzyści, jaką region czy miasto mogą czerpać z obecności uczelni na swoim terenie i wiąże się z powstawaniem innowacji technologicznych, czyli tworzeniem i komercjalizacją nowych produktów oraz procesów w ramach uczelni. Szkoły wyższe coraz częściej postrzegane są jako ogniowo łączące twórców i odbiorców wiedzy z danej dziedziny, a przy efektywnym systemie transferu tej wiedzy, może ona innowacyjnie zasilić przedsiębiorstwa danego regionu, instytucje rządowe i samorządowe, organizacje społeczne oraz samych obywateli. Może stać się „magnesem” przyciągającym firmy spoza regionu, albo też stanowić źródło powstawania nowych firm tzw. firm odpryskowych.

Szkoły wyższe są ponadto miejscem tworzenia kapitału ludzkiego. Wykształcenie jest głównym źródłem kapitału ludzkiego, który określić można jako sumę potencjalnych wytwórczych kwalifikacji w procesach kształcenia. Dobrze wykształcone zasoby pracy są nie tylko środkiem realizacji innowacji, ale i same są innowacyjnym potencjałem. Kapitał ludzki powstaje nie tylko w wyniku edukacji studentów, ale również na drodze podnoszenia kwalifikacji i umiejętności przez kadrę uniwersytecką i badaczy zatrudnionych na uczelni.

Uczelnie oddziałują na otoczenie również jako „aktorzy lokalni”. Najwięcej korzyści dla miasta szkoła wyższa przynosi wówczas, gdy angażuje się w jego społeczny i ekonomiczny rozwój w wielu wymiarach równocześnie, nie ograniczając swojego zaangażowania tylko do relacji z firmami. Obok materialnych zależności między uczelnią a miastem można wskazać również te o charakterze niematerialnym. Uczelnie budując swoją pozycję w środowisku nauki stanowią istotny element marki miasta i budują jego wizerunek w dalszym otoczeniu.

Podsumowanie

Rola uczelni wyższych w rozwoju lokalnym i regionalnym jest niekwestionowana. Współcześnie szkoły wyższe odpowiadają nie tylko za wytwarzanie wiedzy, działalność naukowo-badawczą, ale także za kształtowanie kapitału ludzkiego, czyli tzw. „pracowników wiedzy” oraz „informacji”. Ośrodki naukowe stają się także głównymi ogniwami wzrostu gospodarczego, wokół których

mogą tworzyć się bieguny technologii, biznesu i handlu. Jest to szczególnie ważne w nowoczesnej gospodarce rynkowej, gdzie wiedza postrzegana jest jako jeden z zasobów, który skutecznie wykorzystywany, może prowadzić do uzyskania przewagi konkurencyjnej zarówno miast jak i regionów. Przykład PSW potwierdza, że nawet „młoda”, zaledwie kilkunastoletnia szkoła wyższa, może mieć duży wpływ na rozwój miasta i regionu. Życzę Szkole realizacji kolejnych ambitnych projektów a sobie i wszystkim mieszkańcom miasta, żeby, dzięki działalności PSW, Biała Podlaska stawała się miastem rozwijającym się, rozpoznawalnym w środowisku akademickim i gospodarczym.

Liczba znaków ze spacjami: 8 825